

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**
**« МОВА І ПОЛІКУЛЬТУРНІ
КОМУНІКАЦІЇ »**

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма «Журналістика»
Рік навчання 3,
семестр VII
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д.філол.н., професор Степаненко Микола Іванович
myk_ivan@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/user/index.php?id=4735>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Курс «Мова і полікультурні комунікації» має міждисциплінарний характер. Він систематизує і поглиблює знання про полікультурність як феномен цивілізації, про мову як суспільне явище, передбачає звернення до таких суміжних галузей знань, як неолінгвістика, культурологія, соціологія, соціальна психологія, забезпечує прагматичну ефективність полікультурної комунікації в широких сферах, стратегічною метою якої є усвідомлення ідентичності етнокультурних спільнот (рівноправність, толерантність, органічність зв'язку із широкою спільнотою, взаємозбагачення культур).

Мета курсу: оволодіти комплексом знань про сутність мови, її функції, про полікультурну комунікацію і вплив національно-культурних чинників на процес спілкування, засвоїти основні поняття і категорії мови як засобу комунікації між представниками різних народів, аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації, національно-культурну специфіку мовленнєвого етикету, оволодіти навичками коректного спілкування в межах міжкультурних контактів, навчитися самостійно аналізувати ситуації та отримати навички уникнення міжособистісних конфліктів у процесі спілкування з представниками інших культур.

• **Компетентності навчальної дисципліни:**

інтегральна компетентність (ІК): _ Здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері журналістики.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент

СК04. Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіа діяльності;

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН):

- ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
- ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
- ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел. . Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
- ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.
- ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.
- ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.
- ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<p>Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації. Становлення міжкультурної комунікації як науки. Міжкультурна комунікація в системі наук . Нація, народ, етнос Національно-етнічна свідомість. Менталітет. Етос. Національний стереотип . Національно-культурний символ. Картина світу і концептосфера нації.</p>	2/4	<p>Знати: суть, функції мови як суспільного явища й універсального засобу комунікації; специфіку її як інструмента для формування особистості, типи культур і міжкультурні моделі комунікації; символи, образи, етикетні форми спілкування як специфіку мови окремої культурної спільноти; етнічні, національні стереотипи; автостереотипи</p>	<p>Підготовка до лекцій. Виконання практичних завдань. Виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Усне опитування. Тести, завдання. Модульна тестова робота</p>
<p>Тема 2. Картина світу і концептосфера нації. Проблеми міжкультурної комунікації.</p>	2/4	<p>Уміти: застосовувати різні види та моделі комунікативної поведінки в різних ситуаціях - від професійних до світських; використовувати доцільні комунікативні стратегії в полікультурному спілкуванні</p>		
<p>Тема 3. Діалог культур як форма міжкультурної співпраці. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Спільне та відмінне у мовах і культурах світу.</p>	2/4			

Тема 4. Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації. Взаємодія лінгвокультур як основа міжкультурної комунікації.	2/4			
Модуль 2				
Тема 5. Вербальні особливості міжкультурної комунікації	2/4	Знати: параметри вияву вербальних і невербальних особливостей	Підготовка до лекцій. Виконання та практичних завдань.	Усне опитування. Тести, індивідуальні завдання.
Тема 6. Невербальні особливості міжкультурної комунікації .	2/4	полікультурної комунікації; специфіку комунікативної поведінки українців; критерії успішної	Виконання самостійної роботи.	Модульна тестова робота
Тема 7. . Проблеми міжкультурного розуміння співрозмовників. Комунікативний паспорт учасників спілкування.	2/4	міжкультурної комунікації; стратегії ведення етикетної комунікації		
Тема 8. Міжкультурна взаємодія в контексті ділової комунікації. Проблеми перекладу в міжкультурній комунікації. Поняття “мовного ставлення” в міжкультурній комунікації.	2/4	Уміти: користуватися набутими знання з міжкультурної комунікації під час проведення ділових переговорів, зустрічей, презентацій та у сфері трудових відносин; демонструвати толерантне ставлення до представників інших культур, незважаючи на їхні національні цінності, норми, правила та переконання		
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції			до 10 балів
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Усього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконані із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора, якщо на це є поважні причини (наприклад, лікарняний лист)
Політика щодо академічної доброчесності	Списувати під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (як і використовувати мобільні девайси). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватися індивідуально (в онлайн-форматі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Балабанова Л. В., Савельєва К.В. Паблік рілейшнз: Навч. Посіб. К.:«Видавничий дім «Професіонал», 2008. URL: http://www.ipiend.gov.ua/?mid=11&action=monograph_detail&monograph_id=156
2. Зубарєва М. А. Робочі аспекти PR в Україні [Електронний ресурс] // Наукові записки Інституту журналістики. 2010. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2369>.
3. Кальна-Дубінюк Т. П. Паблік рілейшнз : [Навч. посіб.]. К.: [б.в.], 2010.
4. Королько В.Г. Основи паблік рілейшнз: [посібник] . К.: Ін-т соціології НАН України, 1997.
5. Кочкіна Н. Оцінка ефективності рекламної кампанії: вдосконалення наявної методики. *Маркетинг в Україні*. 2007. №5. С. 16-19.
6. Кочубей Л.О. PR у політичній сфері: Підручник. К. ПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2013.
7. Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу: моногр. / за ред. д. е. н., професора С.М. Ілляшенка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008.
8. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: [навчальний посібник]. К.: «Знання», 2008.
9. Тихомирова, Є. Б. Зв'язки з громадськістю : навч. посіб. К.: НМЦВО, 2001.
10. Шевченко О.В., Яковець А.В. PR: теорія і практика: [підручник]. К.: «Бізнесполіграф», 2011.
11. Ukraine Daily : політико-економічне видання. URL: <http://www.uadaily.net> (дата звернення: 28.09.2019).

▪ Додаткові:

1. Бульвінський ; Національна академія наук України, Інститут всесвітньої історії НАН України. Київ : «Фенікс», 2017.
2. Голота Н.П. Особливості роботи прес-служби в державних органах: історія та сучасність. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2018. Випуск 49. Том 2. С. 29-31
3. Іваницька О.М., Іваницький О.В. Державний маркетинг: витоки. Стратегія розвитку України, 2017. № 1. С. 25-28.
4. Квіт С. Масові комунікації: Підручник. К.: Видавничий дім „Києво-Могилянська академія”, 2008.
5. Куліш А. Public Relation для громадських (недержавних) організацій: Практичні поради на щодень. К., 2001.
6. Людина. Комп'ютер. Комунікація : зб. наук. пр. / ред.: О. П. Левченко, А. Архангельська, Д. Шеллер-Больц, Т. Шутковський; Нац. ун-т "Львів. Політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки , 2017.
7. Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору : монографія / відп. ред. А. Г. Підлущий О. *Лідери, що змінили світ*. Харків : Фоліо, 2020. (Великий науковий проект).

Інформаційні ресурси

1. <http://journlib.univ.kiev.ua> – Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка
2. <http://j-school.kiev.ua> – Сайт Могилянської школи журналістики Національного університету “Києво-Могилянська академія”
3. <http://www.telekritika.ua> – Сайт «Телекритика»
4. <http://www.mediakrytyka.info> – Сайт “Медіакритика”
5. <http://imi.org.ua> – Сайт Інституту Масової Інформації
6. <http://www.aup.com.ua> – Сайт Академії Української преси
7. <http://irrp.org.ua> – Сайт Інституту розвитку регіональної преси
8. <http://en.rsf.org> – Сайт Міжнародної організації «Репортери без кордонів» (Reporters without Borders)
9. <http://www.polit.com.ua/>. – Інформаційно-політичний сервер України
10. <http://pit.org.ua/> – Громадський простір : веб-сайт